

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-76 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщина). Експедиційний місцевий в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Русковий звертає ся лише на почесне застереження. — Рекламічні проповіданні вільні від порту. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

„Митрополитъ Галицкій Андрей Шептицкій и Галицко-русская Матица“.

(Конець).

Виводи Б. А. Дідицького, начеб фонетика (а властиво теперішня шкільна правопись) була шкідною перегородою і розривом поміж живою народною мовою і письменністю українсько-рускою а старорускою літературою і церковно-славянськими книгами, в зовсім неоправдані і безосновні. Так само невірно й се, мовби задля фонетики був уже рускій молодіжці загороджений приступ до багатой літератури московской. Навпаки можемо впевнити Б. А. Дідицького, що як раз українсько-руська молодіж більше ознакомлена із сею літературою і мовою і більше користує ся в своїх наукових трудах сею літературою, як молодіж московської, котра, думаючи, що можна «въ адінъ часъ научить ся малоруссеіну на великорусскіи», не прикладає ся до вивчення сеї мови, а не то вже до пізнаня літератури московской. Московфілам у великій часті здає ся, що, як замієць **що** написати **что**, замієць **як** — **какъ**, додати **вотъ** і **это**, то вже се буде чисто по московски і навіть сам Б. А. Дідицький не довів до повного знаня мимо етимології.

Не так ту розходить ся Б. А. Дідицькому, щоби наша молодіж могла користувати ся творами московской літератури, але головню о те, щоби псевдоетимологією, яку у нас московфіли переводять, доказувати «племенно-языкове сродство и письменну єдність съ Великою Русю». Одначе

се на нічо не придаєть ся, бож корінні московскі учені називали писаня Дідицького, Петрушевича, Площанского et cons. тарбарщиною, для них не зрозумілою, «особим рускіим языком» і ваука давно вже рішила сю справу, що українсько-руська мова і московська, се дві окремі зовсім славянські мови. Але що теперішня шкільна правопись також і що до зверхнього вигляду виявляє сю ріжницю, inde itae наших московфілів, а головна ненависть звертає ся до особи бл. н. кардинала митрополита Сильвестра Сембратовича за введене народної мови в молитовниках і релігійних учебниках, хоч він численними фундаціями для руских бурс і институтів зробив без міри більше для руского народу, як митрополит Яхимович, не згадуючи вже нічого про Литвиновича, бо про діла в користь руского народу сего останнього митрополита Б. А. Дідицький се навів ніяких фактів.

Для московфілів уже сего досить, як хтось потурав їх змаганям і не спиняє їх, а як раз пок. митрополит Сембратович мав відвагу в сеймі сказати на зиводі Антоневича в 1890. р., що для таких тут нема місця.

Так само не до вподоби нашим московфілам і Б. А. Дідицькому змаганя оо. Василян, їх многоцінні виданя, позаяк они печатані живою народною мовою і тішать ся великою популярністю в широких верствах народу, але московфілам сі виданя ненависні, позаяк там зовсім рішучо осуджує ся відступство від гр.-кат. Церкви Івана Наумовича і всіх, котрі прямують сею дорогою.

Відкрите письмо Б. А. Дідицького мало

метою виправдати неприличний поступок Гал.-рус. Матиці супроти князя руско-католицкої Церкви митрополита Шептицького, котрий зложив стілько доказів щирих і ревних трудів, незвичайної саможертви і жертволюбности для Церкви і руского народу. Однак се письмо є як раз одним доказом більше, тої Zweiseelen-theorie, є доказом, як нещире є поступованє навіть тих ветеранів, котрі тямлять ще часи перших починів нашого письменства за Маркіяна Шашкевича і его товаришів, котрі тямлять а бодай повинні тямити ухвали першого зїзду руских учених і цілї засновин Гал.-рус. Матиці і Народного Дому, а відтак збочивши із сеї дороги, витиченої народолюбцями з 1848. р., хотять вмовити зраду в тих, котрі як раз остали вірними ідеї Маркіяна Шашкевича і народолюбців з 1848 р.

Цілі сего поступку Гал.-рус. Матиці ясна і виразна, та задукоменгована теперішними виданями, як і урядовим письмом Гал.-рус. Матиці, се є омосковченє сего товариства, витворенє з него огнища для розповсюдження московщини між рускою суспільністю в Галичині, а приватне письмо Б. А. Дідицького мало лише замаскувати ту цілі і представити Гал.-рус. Матицю в льояльнім світлі. Одначе змаганя до омосковченя нашої мови і літератури остануть мимо заходів Совіта русской Матици и Народного Дома марними, бо так як не можна заткати живого жерела, живої струї здорової води, так і тут всякі перепони з боку наслідників Погдинської кольонії, котрої сподвижником є Б. А. Дідицький et cons., остануть безхосенними. Українсько-руська мова і література розвиває ся з кож-

ЯРОШЕНКО.

Историческа повість ОСИПА МАКОВЕЯ (нагороджена „Михайловою премією“ 1905 р.)

(Дальше).

Ярошенки заехали ся у громаду і побачили Бородавку. Він сидів під деревом незв'язаний, але під доглядом кількох узброєних козаків.

— Вступіть ся, люди! — казали сі козаки. — Нема чого слухати.

— Нема чого? — Кричав Бородавка. — Но! но! ідть, помагайте Ляхам! Побачите, як вас лишать на поталу Туркам. Я вже знаю.

— Слухай, Яцку! — розсердив ся один із сторожі. — Доки ти був гетманом, то и тебе слухав; тепер послухай ти мене, коли я тобі кажу мовчи!

— Нехай говорить! Він правду каже! — промовив хтось із гурту:

— Я не хотів іти під Хотин і за те мені тепер кара!

— Брешиш, Яцку! замітив один козак. — Перше з Ляхами ти тяг в один гуж, а тепер ось якої заводил! Шо ж! чи нам з Турком іти?

— А вжеж! лише вийшли-б на тім, як з Ляхами.

— Ей, щось з пьяного дуру вераеш! — махнув козак рукою. — Коли надумав ся?! А в Сухій Діброві що казав?

— Добре, що такого недотепу сканули з

гетманства, а то був би нас завів у ліс на підпеньки.

— Но-но! говорив Бородавка ображено. — Вагайте тепер лише, як вам Ляхи будуть помагати. Вони змовили ся з Турками, щоб вас у спілку вирізати.

— І то може бути! Ой-ой, чому ні? — говорили люди в гурті, підхоплюючи і розводячи ширше думки Бородавки.

Сторожа порадила собі так, що забрала Бородавку і повела його в вамет. Громада стала розходити ся та розносити далі сумніви, які так легко западали в душі людей, здавна кривдjenих і ображуваних Ляхами. Красше було тепер піти на Чорне море погуляти, ніж отут помагати своему ворогові — от сего бажав собі тепер дехто, та вже було за пізно.

Ярошенки підійшли до иншої купки людей, що стояли коло вогню. Тут Козаки виливали кулі з олова, що топиле ся у великім глинянім горщику на огні. Розтоплене олово вливали варихою у форми, студили у воді і кидали на землю.

Вже ціла купа сего оловяного бобу лежала тут і один старий козак згортав сей біб у мішечки.

— На! несп в окопи! — прикавував він другому. — Возьми собі ще кого, сам не дивись.

— На полях за окопами змагав ся що раз більше крик.

— Несіть кулі чим екорше, бо вже Турки ідуть! — кричав старий козак.

— Та вони там мають досить.

— Несіть, щоб не хибло!

Козаки понесли. Тимчасом крик лунав щораз ширше і губив ся, здавало ся, десь далеко аж на степах. — Ідуть приступом! — говорив козак, згортаючи кулі у свою кучму. Але по хвилині не втерпів, встав і ухонив велику порохницю і самопал.

— Не втерплю, — сказав він — мушу піти. А ви тут видавайте далі!

Козаки не перечили ся.

— Се характерник — сказав хтось коло Ярошенків. — Заворожує зброю і кулі так, що своїм не шкодять, а ворога бють.

Дві гармати озвали ся недалеко від разу. По хвилині загреміли й інші дальше: одна, друга, третя... Вкінці вдарили самопали. Зірвала ся на всіх окнах страшенна тріскотня, мовби град падав на залїзану покрівлю. Дим підняв ся у гору так, що вже й з яру було його видно.

— Цікаво-б подивити ся! — сказав Микула.

— Не йди! чого? — здержував Семен сина. — Ще заблукаєть ся куля і попаде в тебе.

— «Або і в тебе, батьку», подумав собі і Микула і послухав його, не пішов.

— Стривай, от чи не знакомий мій! — промовив зараз батько, побачивши якогось діда, що сидів коло воза, сперши ся о колесо. Коло нього

Телеграми

з дня 22. цвітня.

Будапешт. Pester Lloyd заперечує вість подану Germani-єю, немов би ген. Гальгочи мав стати на чолі міністерського кабінету на Угорщині.

Петербург. В робітничих кругах арештовано много осіб наслідком відкриття кількох тайних друкарень.

Петербург. Гр. Лев Толстой заявив ся в розмові з редактором «Русского Листка» проти заведення конституції в Росії.

Петербург. Рос. аген. телегр. доносить, що чутка про уступленя мін. Віттого є неправдива.

Лондон. Daily Telegraph доносить з Токіо: Російські воєнні судна, які находили ся у владивостоцьким порті, вже всі направлені.

З Пекіна доносять, що балтійська ескадра находить ся коло острова Гайнан і бере на помісти вуголь.

Лондон. Times доносить з Сегоу, що ескадра адм. Рождественського виплила з заливу Камран і плаве тепер на північ по полуднево-хінським мори.

Рождественський мав заняти остров Чуозі і там буде ждати на ескадру Небінатова.

— Науки на місяць май д-ра І. Бартошевського. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії є також Науки о її состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о страстях Христових Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівських — Ставропигійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Домса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К). — Проповіди празничні (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар лінійки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні пордиує у внутрішних недугах від 3—5 понол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ордиує при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові. від 16. до 1. мая 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. понол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна и бути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі і рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської Лаварні.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на величюм папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених сьвідочств стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, натарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рупер, аптека; Петро Міколай і Ска, дрогуєри; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Вилклер і Син; Кароль Пазевський, аптека; Ів. Шилес; М. Лавовський аптека; Адольф Ашкеназі, аптека під зол. слоном; І. Шлес-иоратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуєри; Лев Калер, аптека в Бродах; Ноахим Фрідман, апт. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеску; Герм. Бяглендер в Перемишлянах; Марти Собель в Стрию; Д. Роінгер, апт. в Зборові; Моріц Біблінг, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкий, апт. в Печеніжині; Е. Стенцель, апт. в Коломиї; Адольф Дуретер, апт. в Березанях; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчику; Володислав Наглік окр. апт. в Березі х; Б. Фальє, дрогуєри в Станиславові; І. В. Лінк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірній; С. В. Лянгінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, апт. в Тернополі; Вільг. Ляндесберг, апт. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Цімерман маг. фарм. в Підволочисках; Івн. Гешелес, апт. в Городну; Ст. Фаайшевський, апт. в Балагороді. 12—36

Житку і паперці COBEL можна набувати в „Со-кільським Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Важке для іхтересовахих.

По цінах найміреннійших і найліпшої якості продаємо і доставляємо великі матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печей нафлевих або намішчювих «побільшувач тепла».

Кредитова Спілка будівничих ул. Третього Мая ч. 7. у Львові.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Важне на великий піст.

В товаристві св. Ап. Павла можна купити отсі книжки: Духовна лѣкарня. Ціна 20 с. — Хошу, очисти ся! Ціна 20 с. — Наука о Найсв. М. Евхаристіи. Ц. 20 с. — Оставите дѣтей приходити ко мнѣ. Ц. 20 с. — Слава Непорочної Діви. Ц. 20 с.—Богословській Вѣстникъ, річник 1900 і 1901 по 2 К 40 с і перший випуск з р. 1903 по 30 с.

Адресувати: о. Яросл. Левицкий, пл. св. Юра 5 Також можна сі книжки дістати в книгарні ім. Шевченка ул. Трибунальська 1. (8—10)

Др. Величко Григорій.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвітів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

ЛьВІВ, Личаківська 24.

Росада ярип, цвітів, трускавок і т. д. Корчі. Деревя. Рожі. Цибульки цвітів.

Заведенє огородниче в Скилиові (під Львовом), п Кульпарків.

Все як найліпшої якості що до добору гагунків і сили кильчени. Всякі замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидше.

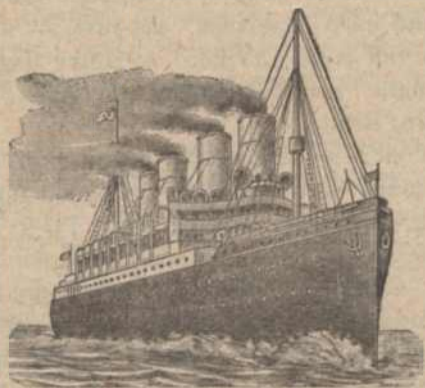
ІЗДА ДО АМЕРИКИ.

Ціни їзди

Гамбург-Новий Йорк

Поезійними пароходами 7—9 днів . . . . . корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів . . . . . „ 166
Антверпія-Канада . . . . . „ 154
Гамбург-Буенос Айрес . . . . . „ 142

Всяких інформацій що до їзди до Америки Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім мори уділіне

Лінія: Гамбург-Америка.

Генеральний репрезентант для Галичини:

І. ЕТТИНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.

1—3)